

Rapport avseende Granskning av
delårsrapport 31 augusti 2017
Jönköping kommun

Innehåll

Sammanfattning	1
1. Inledning	3
2. Granskningsresultat	5

Sammanfattning

Uppdrag och Bakgrund

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten per den 31 augusti 2017, som enligt 8 kap. 20 a § Kommunallagen skall behandlas av fullmäktige, är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Revisionsfråga

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål kommunfullmäktige beslutat. Har kommunstyrelsen tillfredsställande rutiner och kontroller för bokslutsprocessen i samband med upprättande av delårsrapporten?

Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionsred för kommunal verksamhet
- Skyrevs vägledning.

Svar på revisionsfrågan

I delårsrapporten redovisas de finansiella målen och verksamhetsmålen samt en utvärdering av måluppfyllelse.

Samtliga fyra av de beslutade finansiella målen har uppnåtts.

Vår samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om.

Då närmare hälften av verksamhetsmålen ej mätts är det svårt för oss att göra en samlad bedömning av verksamhetsmålen uppfyllelse.

Av totalt 17 mål har enligt vår bedömning 9 mätts i delåret. Av de mätbara målen har 3 mål uppnåtts och 1 mål uppnåtts delvis. Då endast 3 av 9 mätta mål har uppnåtts är vår bedömning att resultatet i delårsrapporten endast till liten del är förenligt med de verksamhetsmässiga mål fullmäktige beslutat om.

Baserat på vår granskning bedömer vi att kommunen i allt väsentligt har tillfredsställande rutiner och kontroller för bokslutsprocessen i samband med upprättande av delårsbokslutet.

lakttagelser

Vi har noterat att kommunstyrelsen inte lämnat någon bedömning av måluppfyllelsen för 9 av verksamhetsmålen i delårsrapporten. För vissa av dessa mål har vi dock noterat att nämnderna lämnat information i den utsträckning att sådan bedömning är möjlig.

Vidare noterar vi att kommunstyrelsen i sin samlade utvärdering av måluppfyllelsen angett att 2 mål ej uppnås, 2 mål uppnås delvis och att övriga mål antingen uppnås eller ej kunnat bedömas. Vår bild är att kommunstyrelsen har möjlighet att ta ett större ansvar i att förmedla sin samlade bedömning av kommunens måluppfyllelse.

Kommunen har ett åtagande att sluttäcka avfallsdeponin i Hult. Per den 31 augusti 2017 uppgår avsättningen till ca 47,7 mkr. Vi har noterat att kommunen anser sig ha gjort en bästa bedömning gällande vad avsättningen för deponin i Hult bör uppgå till. Vi har inte uppmärksammat något som ger oss en anledning att göra en annan bedömning. Dock bör kommunen fortsätta ompröva sin bästa bedömning inför kommande bokslut.

Anläggningstillgångar ska enligt RKR 11.4 delas in i komponenter och respektive komponent ska skrivas av separat. Vi konstaterar att kommunen gör denna indelning från och med i år men inte har genomfört denna uppdelning på tidigare investeringar. Detta tycker vi inte är tillfredsställande då regelverket har funnits sedan 2014. Det är även viktigt att kommunen till dess att komponentavskrivningen är implementerad upplyser i sina redovisningsprinciper om vilka avvägningar och prioriteringar som har gjorts samt om den ekonomiska effekt en implementering av komponentavskrivning hade medfört.

Vi har noterat att kommunen inte gör någon individuell bedömning avseende respektive leasingkontrakt. Samtliga leasingkontrakt, förutom kraftvärmeverket, klassificeras som ett operationellt avtal.

VA-verksamheten gör ett överskott om 4 mkr vilket har överförts till en investeringsfond. Kommunstyrelsen bör till årsbokslutet säkerställa att de uppfyller reglerna avseende avsättning till fonden som framgår av § 30 Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Miljöhanteringen gör ett överskott om 6 mkr. Kommunstyrelsen bör se över hur överskottet ska hanteras vid årsbokslutet.

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att för varje enskilt verksamhetsmål lämna sin bedömning av måluppfyllelsen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att göra en sammanställning av sina bedömningar för samtliga av kommunens verksamhetsmål.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att tillse att nämnderna inför delåret mäter måluppfyllelsen i så stor utsträckning som möjligt.

Vi rekommenderar att kommunen säkerställer att det finns underlag till samtliga avstämningsbilagor för balansposterna.

Vi rekommenderar kommunen att implementera komponentredovisning på samtliga materiella anläggningstillgångar.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att göra en genomgång av samtliga leasingavtal för att säkerställa klassificering i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, RKR 13.2.

Jönköping den 3 oktober 2017

DELOITTE AB

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

1. Inledning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Jönköpings kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens delårsrapport per 31 augusti 2017.

I 9 Kap. Lag om kommunal redovisning (KRL) framgår att delårsrapport skall upprättas minst en gång under räkenskapsåret. Delårsrapporten skall omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Dessutom skall delårsrapporten innehålla en redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Enligt KRL framkommer att motsvarande uppgifter skall lämnas för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret, om inga särskilda hinder för detta föreligger.

Revisorerna ska enligt Kommunallagen (KL) 9 kap 9a § bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen (både verksamhetsmål och finansiella mål).

Revisorernas granskning av delårsbokslutet skall enligt KL vara övergripande, d.v.s. inte på samma detaljnivå som vid ett årsbokslut. De anvisningar som finns i lagtext och redovisningsrekommendationer för upprättande av delårsbokslut är också mycket övergripande. De övergripande anvisningarna ger ett visst utrymme för tolkningar och förenklingar.

Uppdrag och bakgrund

Vi har genomfört en översiktlig granskning av delårsrapport i Jönköpings kommun. Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten per den 31 augusti 2017 som enligt 8 kap. 20a § Kommunallagen skall behandlas av fullmäktige är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Revisionsfråga

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål kommunfullmäktige beslutat. Har kommunstyrelsen tillfredsställande rutiner och kontroller för bokslutsprocessen i samband med upprättande av delårsrapporten?

Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionssed för kommunal verksamhet
- Skyrevs vägledning.

Avgränsning

Vår översiktliga granskning som resulterar i en bedömning är baserad på en begränsad granskning av delårsrapporten. Granskningen är inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Metod

Granskningen har genomförts genom övergripande analys av redovisningen och målen.

Granskningen innehåller även;

- Genomgång av att delårsrapporten innehåller de uppgifter som krävs enligt lag om kommunal redovisning och att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning efterlevs.
- Översiktlig granskning av kommunstyrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de av fullmäktige beslutade målen för verksamheten, av betydelse för en god ekonomisk hushållning samt om verksamhetsstyrningen är tillräcklig.
- Översiktlig granskning av kommunstyrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de av fullmäktige beslutade finansiella målen för en god ekonomisk hushållning samt om den finansiella styrningen är tillräcklig.

2. Granskningsresultat

Vi har tagit del av kommunens delårsrapport som avser perioden 1 januari 2017 till 31 augusti 2017.

Vi har haft KRL 9 Kap, Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer samt Sveriges kommunala yrkesrevisorers (Skyrev) rekommendation som utgångspunkt vid vår granskning. Vi har inriktat oss på följande punkter;

- Måluppfyllelse
- Väsentliga balansposter stäms av regelbundet
- Noteringar från väsentliga balansposter
- Resultatanalys
- Sammanfattande kontroll av efterlevnad av regelverk.

Måluppfyllelse

Kommunallagen reglerar att kommunfullmäktige ska anta mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Jönköpings kommuns kommunfullmäktige har fastställt en Verksamhets- och investeringsplan med budget för 2017 (VIP 2017-2019) per 2016-10-27 i vilken kommunens finansiella och verksamhetsrelaterade mål presenteras.

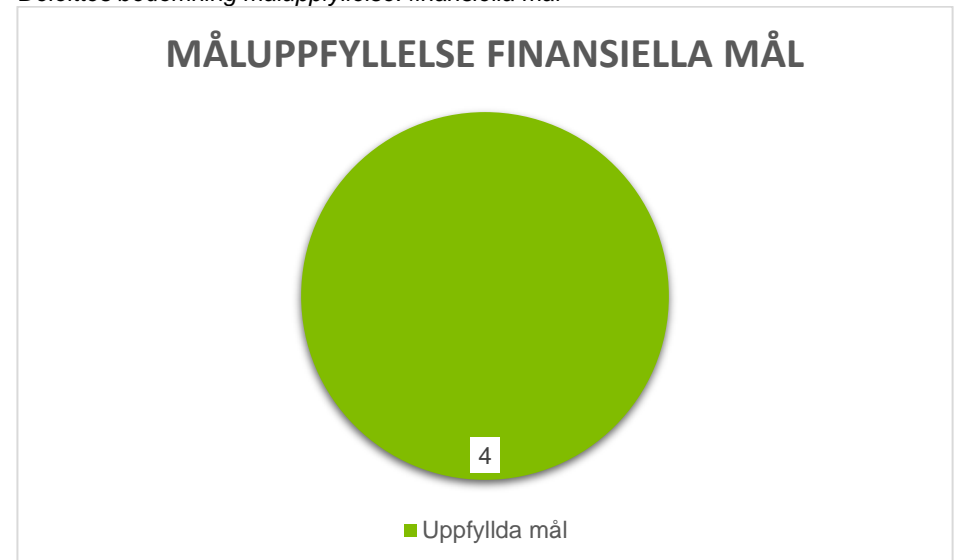
Revisorerna ska granska delårsrapporten med avseende på måluppfyllelse. Revisorerna ska efter sin granskning skriva ett särskilt utlåtande till kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten ska vara av mer översiktlig karaktär. Det huvudsakliga syftet är att ge fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten för att en god ekonomisk hushållning uppnås.

Är de finansiella målen uppfyllda?

I delårsrapporten ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. De finansiella målen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Den finansiella redovisningen, d.v.s. externredovisningen utgör underlag. Ett exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav för att bibehålla nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras. Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas.

Deloitte's bedömning måluppfyllelse: finansiella mål

För uppföljning av de finansiella målen se nedan tabell.

Finansiella mål	Återkoppling till målen i delårsrapport	Övergripande bedömning Deloitte
Resultatnivån ska uppgå till lägst 1,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag i genomsnitt över mandatperioden.	Målet att resultatet ska uppgå till lägst 1,5 % är satt på helårsbasis. Resultatnivån anses ej relevant att följa upp vid delåret, men uppgår per 31 augusti till 5,4 %.	Vi noterar att kommunen anser målet som ej mätbart per delårsbokslutet. Vår bedömning är att målet uppfylls per delårsbokslutet.
Kostnaderna för affärsverksamheterna, VA, avfallshantering och Miljöhantering i Jönköping, ska var och en för sig i sin helhet finansieras med avgifter.	Utfallet för 2017 visar att: VA genererar ett överskott med 4 mkr, vilket överförs till investeringsfonden. Avfallshantering genererar ett underskott med 1 mkr. Detta underskott täcks med tidigare års positiva resultat, redovisade som förtida avgiftsuttag. Miljöhantering genererar ett överskott med 6 mkr.	Målet anses vara uppfyllt per delårsbokslutet.
Kommunens soliditet, d.v.s. andelen tillgångar som finansieras med eget kapital, ska uppgå till minst 50 %.	Soliditeten i kommunen anger förmågan att motstå förluster och överleva på längre sikt. Kommunens soliditet per 31 augusti 2017 är 57 %.	Målet anses vara uppfyllt per delårsbokslutet.
Kommunens låneskuld för den skattefinansierade verksamheten kan variera mellan 0-800 miljoner kronor.	Kommunen har per 31 augusti 2017 ingen låneskuld för den skattefinansierade verksamheten. Utfallet ligger därmed inom ramen för målet att kommunens låneskuld kan variera mellan 0 – 800 mkr.	Målet anses vara uppfyllt per delårsbokslutet.

Lakttagelse

Samtliga av kommunfullmäktige fastställda finansiella mål för 2017 presenteras i delårsrapporten. Vår bedömning är att målen är relevanta för kommunens styrning. Totalt har Jönköpings kommun antagit fyra finansiella mål. Enligt kommunen har tre av dessa uppfyllts per 31 augusti 2017. Enligt rapporten är mätning av målet *resultatet ska uppgå till lägst 1,5 % av skatteintäkter och statsbidrag i genomsnitt under mandat-perioden* inte relevant vid delårsbokslut. Samtidigt framgår det av rapporten att resultatnivån per 31 augusti är 5,4 %. Vår bedömning är därav att samtliga finansiella mål uppfylls per delåret.

VA-verksamheten gör ett överskott om 4 mkr vilket har överförts till en investeringsfond. Kommunen bör till årsbokslutet säkerställa att de uppfyller reglerna avseende avsättning till fonden som framgår av i § 30 Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Miljöhanteringen gör ett överskott om 4 mkr. Kommunstyrelsen bör se över hur överskottet ska hanteras vid årsbokslutet.

Är de verksamhetsrelaterade målen uppfyllda?

Enligt KL skall det i delårsrapporten finnas en beskrivning av hur de uppsatta verksamhetsmålen uppfyllts. I VIP 2017-2019 presenterades en strukturerad uppställning av fullmäktiges övergripande verksamhetsrelaterade mål. I delårsrapporten har kommunen valt att presentera samtliga mål som återfinns i VIP. Uppföljning av samtliga mål kommer även att göras i bokslutet och presenteras i årsredovisningen.

Totalt har kommunfullmäktige fastställt 17 verksamhetsmål som delats upp i fem olika områden. De områden där kommunen följer upp sina verksamhetsmässiga mål per delår är *attraktiv kommun, hållbart samhälle, medborgare, verksamhet* och *arbetsgivare*. Målen i sig är inte formulerade så att mätning tillåts, utan fullmäktige har istället beslutat om målindikatorer till varje enskilt mål. Ett mål ("övergripande jämställdhetsmål") har tillkommit sedan föregående år. Fullmäktige har inte fastställt någon målindikator för detta mål i VIP 2017-2019.

I delårsrapporten har uppföljning utförts på ett strukturerat sätt med nämndrapporter under respektive verksamhetsmål. Till skillnad från föregående år följer 2017 års delårsrapport den målstruktur som fastställdes i VIP. I delårsrapporten framgår enbart målen, inte vad deras specifika målindikatorer är.

Nedan beskrivs målföljningen för varje enskilt verksamhetsmål inom respektive målområde.

Attraktiv kommun

Målformuleringen gällande en attraktiv kommun har utmynnat i tre mål med en målindikator per mål.

Service och bemötande mot näringslivet

- Jönköpings kommun ska vara en aktiv part och ha goda relationer med det samlade näringslivet. Kommunens förvaltningar ska ge god service, ett gott bemötande och arbeta för en ökad tillgänglighet.
 - *Målindikator: Företagarnas helhetsbedömning av kommunens service till företagen. Mäts genom SKL:s Nöjd-Kund-Index "Insikten" i förhållande till möjliga 100. Avser myndighetsområdena brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd.*

I delårsrapporten anges att resultatet för helåret 2017 kommer under första kvartalet 2018. Målet bedöms därför ej vara mätt vid delårsbokslutet.

KS bedömning	Deloittes bedömning
Målet har ej mätts.	Målet har ej mätts.

Tillgång till snabbt bredband

- Övergripande mål för bredbandsutbyggnaden i kommunen är att år 2020 ska 90 % av alla hushåll och företag i Jönköpings kommun, såväl tätort som landsbygd, ha tillgång till snabbt bredband. Med snabbt bredband avses en teoretisk hastighet på 100 Mbit/s eller faktisk hastighet på 50 Mbit/s.
 - *Målindikator: Andelen hushåll och arbetsställen med tillgång till snabbt bredband ska vara 90 % år 2020.*

Det antagna målet har delvis följts upp i delårsrapporten. För att nå målet på 90 % krävs att i genomsnitt 4 000 hushåll per år får tillgång till snabbt bredband. Under 2017 beräknas sådan tillgång skapas för 5 000 nya hushåll. Utvecklingen av tillgång till snabbt bredband vid företag noteras vara långsammare än hushållen. Fullmäktige har beslutat

att kommunen ska medfinansiera fiberutbyggnad under år 2018-2020. Kommunstyrelsen bedömer trots detta att målet med största sannolikhet uppnås.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Målet uppnås.	Målet uppnås.

Bostadsförsörjning

- En avgörande fråga för kommunens utveckling är byggandet av bostäder i alla delar av kommunen. Målet är 800 påbörjade bostäder i genomsnitt per år fram till år 2020.
 - *Målordikator: Antalet påbörjade bostäder ska i genomsnitt vara minst 800 per år.*

Det antagna målet för bostadsförsörjning har följts upp i delårsbokslutet och under första halvåret 2017 påbörjades byggnation av 409 bostäder. Kommunstyrelsen gör dock ingen bedömning kring huruvida målet kommer uppnås. Vår bedömning är att målet kommer uppnås vid årsbokslutet.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Bedömning saknas.	Målet uppnås.

Deloitte's bedömning måluppfyllelse: Attraktiv kommun

Antal mål	Antal uppnådda mål	Antal delvis uppnådda mål	Antal ej uppnådda mål	Antal ej mätta mål
3	2	0	0	1

Hållbart samhälle

Hållbart samhälle som målområde innefattar ett verksamhetsmål med två tillhörande målordikatorer.

Hållbart resande

- I en växande kommun är det nödvändigt att arbeta med hållbart resande. Alla trafikslagen behöver god tillgänglighet då Jönköping är ett viktigt regioncentrum. Gång, cykel och kollektivtrafik ska ta en ökande andel av trafiken.
 - *Målordikator: Kommunen har som mål att fördubbla antalet resor (170) per invånare till år 2020 jämfört med 2007.*
 - *Målordikator: Cykelresor i centrala centrum ska öka med 25 % till år 2020 utifrån 2015 års värde.*

Mätning av resor med kollektivtrafiken visar positiv utveckling. Vidtagna åtgärder enligt handlingsprogram har dock ej varit tillräckliga för att nå verksamhetsmålet. Vi noterar att kommunen inte är huvudman för kollektivtrafiken och därmed har begränsad möjlighet att påverka taxor eller på vilket sätt trafiken utförs.

Antalet cykelresor visar en mycket positiv trend och målet förväntas nås tidigare än år 2020.

Kommunstyrelsen har inte gjort någon bedömning av målet som helhet i delårsrapporten. Vår sammantagna bedömning av målordikatorerna är att målet delvis uppnåtts.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Bedömning saknas.	Målet uppnås delvis.

Deloitte's bedömning måluppfyllelse: Hållbart samhälle

Antal mål	Antal uppnådda mål	Antal delvis uppnådda mål	Antal ej uppnådda mål	Antal ej mätta mål
1	0	1	0	0

Medborgare

Sex mål finns formulerade i VIP 2017-2019 gällande området medborgare, varav fem mål har tillhörande måldata. Ett mål saknar fastställt måldata.

Övergripande jämställdhetsmål

- Alla kvinnor och män, flickor och pojkar, som är invånare eller vistas i Jönköpings kommun ska ha rätt till bemötande, service och myndighetsutövning som är likvärdig oavsett kön.
 - *Måldata saknas.*

Enligt delårsrapporten har ett antal åtgärder genomförts i kommunens verksamheter under året för att öka jämställdheten. Kommunfullmäktige har dock ej fastställt någon måldata för målet. Kommunstyrelsen har ej gjort någon bedömning av måluppfyllelsen i delårsrapporten. Vår bedömning är att målet ej har mätts.

KS bedömning	Deloittes bedömning
Bedömning saknas.	Målet har ej mätts.

Integrationsarbete

- Målet med kommunens integrationsarbete är framför allt att fler kvinnor och män ska komma i arbete snabbare. Särskilt fokus behöver riktas mot utlandsfödda kvinnor.
 - *Måldata: Förvärvsfrekvensen för utrikes födda fördelat på män och kvinnor jämfört med riket.*

Det antagna målet har följts upp i delårsrapporten genom redogörelse av sysselsättningsstatistik från år 2015. Statistik för år 2016 presenteras i november 2017. Delårsrapporten beskriver även de åtgärder som vidtagits inom ramen för målet under året. Kommunstyrelsen har dock ej gjort någon bedömning av måluppfyllelsen. Vår bedömning är att måluppfyllelsen ej har mätts.

KS bedömning	Deloittes bedömning
Bedömning saknas.	Målet har ej mätts.

Barngruppernas storlek i förskolan

- Små barn behöver små barngrupper. Målet för barngruppernas storlek ska under mandatperioden 2015-2018 vara max 12 barn i småbarnsgrupp och 18 barn i syskongrupp.
 - *Måldata: Årsgenomsnittet av antal barn per småbarnsgrupp 1-3 år ska vara max 12 barn.*
 - *Måldata: Årsgenomsnitt av antal barn per grupp 3-5 år ska vara max 18 barn.*

Båda måldata har följts upp i delårsrapporten. Prognosen är att både småbarnsgrupperna och syskongrupperna kommer ha fler än 12 respektive 18 barn per grupp. Kommunstyrelsens bedömning är därav att målet ej kommer uppnås.

KS bedömning	Deloittes bedömning
Målet uppnås ej.	Målet uppnås ej.

Kunskaper för livet

- Förskolans och skolans uppgift är att ge våra barn och elever de kunskaper som är nödvändiga för att leva och fungera i ett modernt samhälle och tillsammans med föräldrarna fostra dem till ansvarsställning medborgare. Andelen pojkar och flickor som i årskurs 9 är behöriga till gymnasiet och som fullföljer gymnasieutbildningen med en examen inom tre år ska öka.
 - *Måldata: Andelen elever i åk 9 som är behöriga till nationellt program på gymnasiet ska öka.*
 - *Måldata: Andelen gymnasieelever med examen inom tre år ska öka.*

Vi noterar att nämnden i sin utvärdering av måldata behörighet till gymnasiet anger att måluppfyllelsen är oförändrad från år 2016 (83 %). Samtidigt anger kommunen i delårsrapportens avsnitt "utvärdering av måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning" att en viss försämring noterats för behörighet till gymnasieskolan.

Kommunstyrelsen gör ingen definitiv bedömning av måldata för gymnasieexamen, utan anger att såväl försämrad som förbättrad måluppfyllelse är möjligt.

Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att verksamhetsmålet delvis uppnås. Vår sammantagna bedömning är att målet ej uppnås, då en målkategori ej uppfyllts och en ej har kunnat bedömas.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Målet uppnås delvis.	Målet uppnås ej.

Värdegrundsarbete för skolverksamhet

- Värdegrundsarbete ska genomsyra all skolverksamhet och alla barn och elever ska känna sig trygga, sedda och respekterade för den de är.
 - *Målkategori: Andelen elever som känner sig trygga i skolan åk 5 ska öka.*
 - *Målkategori: Andelen elever som känner sig trygga i skolan åk 8 ska öka.*
 - *Målkategori: Andelen elever i åk 5 som upplever sig få hjälp av lärare vid behov ska öka.*
 - *Målkategori: Andelen elever i åk 8 som upplever sig få hjälp av lärare vid behov ska öka.*

Andelen elever i åk 8 som känner sig trygga i skolan har ökat, men övriga tre målkategorier för elevers trygghet och hjälp vid behov sjunker eller är oförändrade. Kommunstyrelsens bedömning är att målet ej kommer uppnås.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Målet uppnås ej.	Målet uppnås ej.

Minskat utanförskap och ökad sysselsättning

- Kommunen har tillsammans med staten ett särskilt ansvar för att fler ungdomar, invandrare, funktionsnedsatta och långtidsarbetslösa kvinnor och män snabbare kommer in på arbetsmarknaden. Andelen kvinnor och män som vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet börjat arbeta eller studera ska öka.
 - *Målkategori: Andelen deltagare i prioriterade arbetsmarknadsinsatser som vid avslut har börjat arbeta eller studera ska öka.*

En något lägre andel i de prioriterade grupperna har vid avslutade insatser gått vidare till arbete eller studier jämfört med föregående år. Kommunstyrelsen har dock ej gjort någon bedömning av måluppfyllelsen i delårsrapporten. Vår bedömning är att målet ej uppnås.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Bedömning saknas.	Målet uppnås ej.

Deloitte's bedömning måluppfyllelse: Medborgare

Antal mål	Antal uppnådda mål	Antal delvis uppnådda mål	Antal ej uppnådda mål	Antal ej mätta mål
6	0	0	4	2

Verksamhet

För målområdet verksamhet har kommunfullmäktige beslutat om fyra mål med tillhörande målkategorier.

Mångfald av boendeformer

- En mångfald i boendeformer gör det lättare att anpassa äldreomsorgen till den enskildes behov. Antal trygghetsboenden behöver därför bli fler. Målsättningen är att det 2018 ska finnas minst fem trygghetsboenden i kommunen, varav två kommunala.
 - *Målkategori: Antal trygghetsboenden i kommunen, kommunala och privata, ska öka. Det ska 2018 finnas minst 5 trygghetsboenden i kommunen, varav 2 kommunala.*

Målet har följts upp i delårsrapporten, men kommunstyrelsen gör ingen bedömning av måluppfyllelsen. Vår bedömning är att målet ej uppnås, då endast 3 trygghetsboenden idag finns i kommunen. De s.k. seniorboende som finns tillåter inflytt vid lägre ålder än trygghetsboende, varav de två boendeformerna inte kan likställas.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Bedömning saknas.	Målet uppnås ej.

Kontinuitet i bemanningen

- Kontinuitet i bemanningen, att de äldre får möta så få personer som möjligt, är en förutsättning för trygghet och en stark kvalitetsfaktor i omsorgen. Ambitionen är att på sikt säkerställa att en äldre inte ska möta fler än 12 olika personer från hemtjänsten under en 14-dagars period under förutsättning att det kan göras utan ett ökat antal delade turer.
 - *Målkategori: Antalet personal en hemtjänsttagare möter under en 14-dagars period ska inte överstiga 12.*

Måluppfyllelsen har inte mätts per 31 augusti, då kontinuitetsmätning för år 2017 genomförs under september och oktober månad.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Målet har ej mätts.	Målet har ej mätts.

Integration mellan hemsjukvård och hemtjänst ska öka

- Sedan årsskiftet 2012/2013 bedrivs hemsjukvården i kommunal regi. Fortsatta insatser måste göras för att öka integrationen mellan hemsjukvård och hemtjänst och därigenom öka kvalitén för den enskilde. Det riskförebyggande arbetet för äldre i ordinärt boende ska öka.
 - *Målkategori: Åtgärder mot risk för fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa ska öka.*

Målet har följts upp i delårsrapporten genom beskrivning av vidtagna åtgärder för förbättrad måluppfyllelse. Delårsrapporten innehåller dock ingen information om 2017 års måluppfyllelse och kommunstyrelsen gör ingen bedömning av måluppfyllelsen. Vår bedömning är att målet ej mätts.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Bedömning saknas.	Målet har ej mätts.

Från utanförskap till egenförsörjning

- Kommunen ska arbeta aktivt med att hjälpa människor från utanförskap till egenförsörjning. Socialtjänsten ska tillsammans med arbetsmarknadsavdelningen, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, Region Jönköping m.fl. löpande ta initiativ till projekt och insatser i syfte att ge fler kvinnor och män möjlighet att lämna ett försörjningsstödsberoende.
 - *Målkategori: Resultatet vid avslut av kommunens arbetsmarknadsåtgärder till personer med långvarigt bidragsberoende av försörjningsstöd till arbete, studier eller annan typ av ersättning ska förbättras.*
 - *Målkategori: Statistik över långvarigt bidragsberoende av försörjningsstöd*

Målet har följts upp i delårsrapporten genom beskrivning av vidtagna åtgärder för förbättrad måluppfyllelse. Delårsrapporten innehåller dock ingen information om 2017 års måluppfyllelse och kommunstyrelsen gör ingen bedömning av måluppfyllelsen. Vår bedömning är att målet ej mätts.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Bedömning saknas.	Målet har ej mätts.

Deloitte's bedömning måluppfyllelse: Verksamhet

Antal mål	Antal uppnådda mål	Antal delvis uppnådda mål	Antal ej uppnådda mål	Antal ej mätta mål
4	0	0	1	3

Arbetsgivare

Kommunen har antagit tre verksamhetsrelaterade mål med målkategorier som berör området arbetsgivare.

De kommunanställda ska återspegla befolkningens sammansättning

- De kommunanställda ska återspegla befolkningens sammansättning. Andelen anställda kvinnor och män i Jönköpings kommun med utländsk bakgrund ska öka under mandatperioden.

- *Målindikator: Andelen anställda med utländsk bakgrund ska öka.*

Måluppfyllelsen har ej mätts per 31 augusti. Enligt delårsrapporten kommer analys av kommunens anställningssammansättning 2017 att ske under hösten.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Målet har ej mätts.	Målet har ej mätts.

Minskad sjukfrånvaro

- Sjukfrånvaron hos kommunens medarbetare ska minska under mandatperioden. Särskild vikt ska ägnas anställda kvinnor eftersom sjukfrånvaron är avsevärt högre bland dem än bland män.
 - *Målindikator: Totala sjukfrånvaron i procent bland de kommunalt anställda ska minska.*

Sjukfrånvaron har följts upp i delårsrapporten och har per 31 augusti minskat med 0,1 %. Kommunstyrelsen gör dock ingen bedömning av måluppfyllelsen. Vår bedömning är att målet uppnås.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Bedömning saknas.	Målet uppnås.

Lönegapet mellan kvinnor och män ska minska

- Lönegapet mellan män och kvinnor ska fortsätta att minska under mandatperioden. Satsningar på kvinnodominerade grupper ska fortsätta.
 - *Målindikator: Lönegapet mellan män och kvinnors löner i procent.*

Måluppfyllelsen har ej mätts per 31 augusti. Enligt delårsrapporten kommer analys av kommunens lönegap för 2017 att genomföras under hösten.

KS bedömning	Deloitte's bedömning
Målet har ej mätts.	Målet har ej mätts.

Deloitte's bedömning måluppfyllelse: Arbetsgivare

Antal mål	Antal uppnådda mål	Antal delvis uppnådda mål	Antal ej uppnådda mål	Antal ej mätta mål
3	1	0	0	2

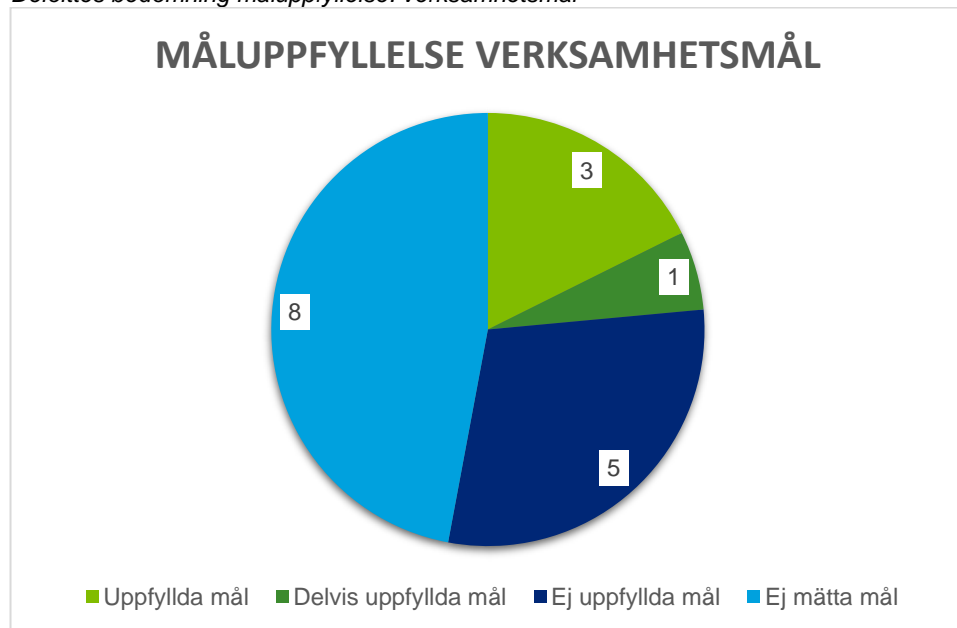
lakttagelse

I delårsrapporten har uppföljning presenterats av de mål som har antagits i VIP. Totalt har kommunfullmäktige antagit 17 verksamhetsmål. Ett antal av målen har inte mätts i delårsrapporten utan kommer att följas upp i årsredovisningen 2017. Vi har noterat att kommunstyrelsen inte lämnat någon bedömning av måluppfyllelsen för 9 av verksamhetsmålen i delårsrapporten. För vissa av dessa mål har vi dock noterat att nämnderna lämnat information i den utsträckning att sådan bedömning är möjlig.

I sin samlade utvärdering har kommunstyrelsen bedömt att måluppfyllelsen överlag är förenlig med god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen har i utvärderingen angett att 2 mål ej uppnås, 2 mål uppnås delvis och att övriga mål antingen uppnås eller ej kunnat bedömas. Vi noterar att det inte framgår vilka av de övriga målen som uppnåtts och vilka som ej kunnat bedömas. Vår bild är att kommunstyrelsen har möjlighet att ta ett större ansvar i att förmedla sin samlade bedömning av kommunens måluppfyllelse.

Enligt vår bedömning har 9 av 17 mål mätts i delårsrapporten och resterande 8 bedömts ej ha uppföljningsbara värden per delårsbokslutet. Vi har noterat att andelen ej mätta verksamhetsmål enligt vår bedömning i år har ökat jämfört med föregående års delårsbokslut per 2016-08-31. Då närmare hälften av verksamhetsmålen inte mätts är det svårt för oss att göra en samlad bedömning av måluppfyllelsen.

Av de nio verksamhetsrelaterade mål där det finns mätvärden har vi bedömt tre mål som uppfyllda, ett delvis som uppfyllt och fem mål som ej uppfyllda. Av fullmäktiges antagna mål är således 29 % ej uppfyllda och 47 % har ej mätts per 2017-08-31. Vår uppfattning är att det är av stor vikt att så många mål som möjligt mäts inför delårsrapporten, i syfte att generera underlag för helårsprognosen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att för varje enskilt verksamhetsmål lämna sin bedömning av måluppfyllelsen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att göra en sammanställning av sina bedömningar för samtliga av kommunens verksamhetsmål.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att tillse att nämnderna inför delåret mäter måluppfyllelsen i så stor utsträckning som möjligt.

Väsentliga balanskonton stäms av regelbundet

Enligt kommunens rutinbeskrivningar ska ansvariga för respektive balanspost upprätta en bokslutsspecifikation. Bokslutsspecifikationen ska visa vad saldot i huvudboken är, saldot för underliggande underlag samt eventuell differens mellan huvudboken och underliggande underlag. Eventuella differenser skall även förklaras. Underlagen ska sparas elektroniskt för att i efterhand kunna verifiera att avstämningarna är gjorda. Kommunen har även en rutin för att säkerställa att samtliga balansposter är avstämda.

Iakttagelse

Vi har noterat att kommunen har implementerat en rutin där samtliga balansposter ska stämmas av. Vid vår kontroll av avstämningsläget noterades att avstämningsbilagor är dokumenterade men att det i vissa fall saknas underlag till avstämningsbilagorna.

Vi rekommenderar att kommunen säkerställer att det finns underlag till samtliga avstämningsbilagor.

Noteringar från väsentliga balansposter

Nedan följer ett sammandrag av kommunens balansräkningar vilka presenteras i delårsrapporten. Därefter följer en analys av väsentliga balansposter och fluktuationer.

Mkr	2017-08-31	2016-12-31	2016-08-31
Mark, byggnader och tekniska anl.	6 174	6 050	5 878
Maskiner och inventarier	396	397	383
Finansiella anläggningstillgångar	4 024	3 724	3 580
Förråd och kortfristiga fordringar	656	861	647
Kassa och bank	16	155	43
SUMMA TILLGÅNGAR	11 266	11 187	10 531
Eget kapital vid årets ingång	4 025	3 752	3 752
Årets resultat	325	268	318
Övrig förändring av eget kapital	0	5	5
Avsättning	504	496	484
Långfristiga skulder	5 252	5 154	4 933
Kortfristiga skulder	1 160	1 512	1 039
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	11 266	11 187	10 531

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar kan delas in i komponenter. Ett exempel på en anläggning som kan delas upp i olika komponenter är en fastighet där taket kan vara en komponent och stomme en annan.

Anläggningsregistret är inte helt uppdaterat enligt komponentredovisningen. Från och med 2017 har kommunen infört komponentindelning av nyanskaffade fastigheter och för park- och gatuverksamheten. För byggnader som har anskaffats innan införandet av komponentredovisning finns det en plan på indelning av stora väsentliga delar.

Anläggningsregistret uppdateras en gång per månad med de transaktioner som har inträffat. Kommunen stämmer månatligen av anläggningsregistret mot huvudboken.

Som framgår av delårsrapporten har investeringar för den skattefinansierade- och affärsverksamheten genomförts med 402 mkr. Det motsvarar ca 42 % av ursprungligt budgeterat anslag, som uppgår till 956 mkr för hela år 2017. Ett fåtal försäljningar av anläggningstillgångar har gjorts under året. Det bokförda värdet på dessa är inte väsentligt för vår granskning.

lakttagelse

Enligt RKR 11.4 ska anläggningstillgångar där livslängden på olika komponenter är väsentlig delas upp på dessa komponenter. Respektive komponent ska skrivas av separat. Vi konstaterar att kommunen gör denna indelning från och med i år men inte har genomfört denna uppdelning på tidigare investeringar. Detta tycker vi inte är tillfredsställande då regelverket har funnits sedan 2014. Det är även viktigt att kommunen till dess att komponentavskrivningen är implementerad upplyser i sina redovisningsprinciper om vilka avvägningar och prioriteringar som har gjorts samt om den ekonomiska effekt en implementering av komponentavskrivning hade medfört.

Vi rekommenderar kommunen att beakta komponentredovisning och säkerställa att samtliga anläggningstillgångar redovisas enligt RKR 11.4, materiella anläggningstillgångar.

Kundfordringar

Kommunen gör löpande avstämningar av kundfordringar. Reservering för osäkra kundfordringar görs av samtliga kundfordringar förfallna över 6 månader. Vi har gjort en avstämning på posten genom att ta del av kommunens underlag.

lakttagelse

Vi har inte noterat något som indikerar ett felaktigt värde av kundfordringarna.

Finansiella anläggningstillgångar

Jönköpings kommun har andelar i aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och bostadsrättsföreningar. Vidare finns finansiella tillgångar i form av utlåning av likvida medel till Rådhus AB koncernen

Finansiella anläggningstillgångar i form av utlåning av likvida medel har ökat med netto 300 mkr sedan årsskiftet vilket är hänförligt till utnyttjandet av MTN-program.

Programmen innebär att kommunen sköter upplåningen för hela kommunkoncernen. Kommunen lånar upp pengar dels från Kommuninvest men även från andra banker på marknaden. Bolagen lånar sedan pengarna av kommunen. Detta gör dels att kommunens tillgångssida ökar, men även att de långfristiga skulderna ökar.

Aktier och andelar har ökat med 42 tkr jämfört med årsbokslut. Vi har stämt av kommunens sammanställning av aktieinnehav mot underlag. Det bokförda värdet på dessa är inte väsentligt för vår granskning.

lakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens finansiella anläggningstillgångar inte skulle vara upptaget till ett korrekt belopp.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden och handkassor som finns ute på verksamheterna i kommunen. Vi har stämt av tillgångarna mot kontoutdrag från bank samt kassaintyg. Vi har inte kunnat stämma av samtliga kassakonton mot kassaintyg.

lakttagelse

Vi har noterat att enstaka kassakonton saknar signerade kassaintyg. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att samtliga kassakonton med saldo stämts av gentemot signerade kassaintyg.

Eget Kapital

Kommunens egna kapital har ökat med ca 325 mkr sedan årsbokslutet. Denna förändring består av periodens resultat om 325 mkr.

lakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens egna kapital är felaktigt redovisat.

Avsättningar för återställande av deponi Hult

Per den 31 december 2016 redovisades en avsättning för deponi om 47,7 mkr då kommunen har ett åtagande att sluttäcka avfallsdeponin i Hult. Någon annan bedömning om återställningskostnaderna har inte gjorts per 31 augusti 2017. Kommunen kommer göra en ny bedömning av avsättningen i samband med bokslutet.

lakttagelse

Vi har noterat att kommunen anser sig ha gjort en bästa bedömning gällande vad avsättningen för deponin i Hult bör uppgå till. Vi har inte uppmärksammat något som ger oss en anledning att göra en annan bedömning. Dock bör kommunen fortsätta ompröva sin bästa bedömning inför kommande bokslut.

Leverantörsskulder

Kommunen stämmer varje månad av leverantörsreskontran mot huvudboken.

Vi har granskat kommunens avstämning mot huvudboken och kan konstatera att denna är gjord samt att det finns underlag som verifierar beloppen.

lakttagelse

Vi har inte noterat något som indikerar ett felaktigt värde av leverantörsskulderna.

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder har ökat med netto 98 mkr jämfört med årsbokslutet. Ökningen är hänförlig till upplåning i MTN-program om 300 mkr samt återbetalning hos Kommuninvest samt för certifikatprogrammen om 202 mkr. Se kommentar under finansiella anläggningstillgångar.

lakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens långfristiga skulder inte skulle vara upptagna till ett korrekt belopp.

Lönerelaterade skulder

Semesterlöneskulden har beräknats per 31 augusti 2017. Skulden uppgår till 143 mkr vilket är 19 mkr längre än för motsvarande period föregående år. Minskningen är hänförlig till högre utnyttjande av inestående semester.

lakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens lönerelaterade skulder inte skulle vara upptagna till ett korrekt belopp.

Moms

Kommunen redovisar varje månad moms vilket lämnas in till Skatteverket och sedan regleras likvidmässigt.

Vi har översiktligt gått igenom kommunens rutin för hantering av moms och ingen förändring av rutinen noterades jämfört med föregående år.

lakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunen inte har en tillförlitlig rutin vad gäller kommunens redovisning och inbetalning av moms.

Pensioner

Vi har översiktligt gått igenom kommunens rutin för upplysning om pensionsmedel och pensionsförpliktelser. Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Intjänade pensioner innan 1998 redovisas som ansvarsförbindelser och under året intjänade tas upp som en kortfristig skuld i balansräkningen.

lakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunen inte har en tillförlitlig rutin vad gäller kommunens upplysning av pensionsmedel och pensionsförpliktelser. Kommunens redovisning av pensioner följer upplysningskraven i RKR 7.1.

Leasing

Vi har översiktligt gått igenom kommunens rutin för hantering av leasingavtal. Samtliga kommunens leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Vi har noterat att en individuell bedömning av respektive leasingkontrakt inte genomförts.

lakttagelse

Vi har noterat att kommunen inte gör någon individuell bedömning avseende respektive leasingkontrakt. Samtliga leasingkontrakt, förutom kraftvärmeverket, klassificeras som ett operationellt avtal.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att göra en genomgång av samtliga leasingavtal för att säkerställa klassificering i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, RKR 13.2.

Resultatanalys

I delårsrapporten presenteras utfallet per 31 augusti 2017 och 31 augusti 2016. Vidare presenteras budget för 2017 samt prognos för 2017. Kommunen tar fram prognoser för helåret 8 gånger per år. Prognosen är baserat på utfallet en viss period samt en uppskattning av kvarvarande period. Den prognos som presenteras i delårsrapporten baseras på utfallet per 31 augusti 2017.

Avvikelser mellan utfallet föregående period (2016) och årets period kommenteras nedan. Vidare kommenteras avvikelser mellan budget 2017 och prognos 2017.

I nedan tabell presenteras de av kommunen redovisade resultatrapporterna.

Mkr	1/1 –	1/1 –	Avvikelse	Bokslut	Budget	Prognos	Avvikelse	Avvikelse
	31/8	31/8					Bokslut/	Budget/
	2016	2017					Prognos	Prognos
Verksamhetens nettokostnader	-4 344	-4 529	-185	-6 745	-7 167	-7 018	-273	149
Skatteintäkter	3 896	4 095	199	5 877	6 119	6 137	260	18
Generella statsbidrag och utjämning	721	739	18	1 086	1 104	1 108	22	4
Finansiella intäkter	61	44	-17	74	73	69	-5	-4
Finansiella kostnader	-16	-24	-8	-24	-32	-32	-8	0
Resultat	318	325	7	268	97	264	-4	167

Verksamheternas nettokostnad

Totalt prognostiseras en lägre nettokostnad om 149 mkr för verksamheten än vad som är budgeterat. De lägre kostnaderna förklaras till stor del av realisationsvinster om 170 mkr vilka inte är budgeterade. Negativa avvikelser visas av de större nämnderna Barn- och utbildningsnämnden (-13 mkr), Äldrenämnden (-24 mkr) och Socialnämnden (-41 mkr). Beaktat dessa nämnders storlek är de procentuella avvikelserna ca 1-2 % av den totala budgeten.

Skatteintäkter

Skatteintäkter	
1/1 – 31/8 2016	3 896
1/1 – 31/8 2017	4 095
Bokslut 2016	5 877
Budget 2017	6 119
Prognos 2017	6 137

Periodens skatteintäkter har ökat med ca 200 mkr jämfört med föregående period. Jämförs bokslutet 2016 med budget och prognos noteras en ökning med ca 250 mkr. De

ökade skatteintäkterna förklaras av olika delar. Löneökningar om ca 2% medför en ökning på årsbasis. Vidare förklaras ökningen av fler arbetade timmar vilket i sin tur beror på minskad arbetslöshet och inflyttning i kommunen. Prognosen visar en något högre intäkt än budget.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämning	
1/1 – 31/8 2016	721
1/1 – 31/8 2017	739
Bokslut 2016	1 086
Budget 2017	1 104
Prognos 2017	1 108

Periodens generella statsbidrag och utjämning har ökat med ca 20 mkr jämfört med föregående period. Budget och prognos visar på en ökning om ca 20 mkr jämfört med föregående år.

I årets prognostiserade belopp ingår 52 mkr för flyktingbidragen vilket inte var budgeterat. Ökade kostnader till följd av flyktingar analyseras inte av respektive verksamhet.

Kommunalekonomisk utjämning är lägre i prognosen jämfört med budgeten och kan ses som en följd av ökade skatteintäkter. Kommunen har tappat intäkter i utjämningsystemen.

Finansnettot

Finansnetto visar på lägre kostnader för ränteutgifter till följd av lägre upplåningsränta jämfört med föregående år. Prognosen är i nivå med budget.

Verksamheternas nettokostnad i detalj

Nedan specificeras verksamheternas nettokostnader.

Mkr	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Avvikelse 2017
Kommunfullmäktige, kommunstyrelse m.m.	252	271,9	258,9	13
Valnämnd, Överförmyndarnämnd, Revision	12,4	12	12	
Stadsbyggnadsnämnd	130,6	140,6	132,6	8
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	16,7	21	21,3	-0,3
Teknisk nämnd	247,8	246,9	237,3	9,6
Barn- och utbildningsnämnd	2 556	2 665,9	2 678,8	-12,9
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	639,1	670,5	675,4	-4,9
Kultur- och fritidsnämnd	252,6	254,9	252,3	2,6
Äldrenämnd	1 376,3	1 448,2	1 472,7	-24,5
Socialnämnd	1 347,7	1 385,0	1 426,2	-41,2
Summa nämndsnetto	6 831,2	7 117,1	7 167,5	-50,4
Reavinster mm vid fastighetsförsäljning	-77,2		-170,1	170,1
Nedskrivningar	0,8			
Kommungemensamma kostnader/intäkter	11,6	52,8	28	24,8
Verksamhetens nettokostnad	6 766,4	7 170	7 025,4	144,6

De större nämnderna prognostiserar ett negativt utfall i relation till vad som är budgeterat. D.v.s. att nettokostnaderna för verksamheterna för 2017 prognostiseras att bli högre än budgeterat.

Barn och utbildningsnämnden har prognostiserat en negativ avvikelse om **-13 mkr**

Detta underskott förklaras dels av fler barn och elever i verksamheten än budgeterat vilket leder till ett underskott om - 26 mkr. Överskott från bl a vakanta tjänster, ökad föräldraavgift och lägre hyror om ca 13 mkr har vägt upp det totala underskottet.

Äldrenämnden har prognostiserat en negativ avvikelse om **- 24 mkr** jämfört med vad som är budgeterat. Detta underskott hänför sig främst till äldreomsorgen (-20 mkr) och består av bl a stigande antal dagar för betalningsansvar för färdigbehandlade patienter och administration.

Socialnämnden har prognostiserat en negativ avvikelse om **- 41 mkr** jämfört med vad som är budgeterat. Underskottet är hänförligt till bl a personlig assistans då Försäkringskassan beslutat om indragna medel. Vidare är underskottet även hänförligt till barn- och ungdomsvården.

Reavinster beräknas för 2017 uppgå till 170 mkr vilka inte har budgeterats. Reavinsterna hänför sig till bl a försäljning av industrimark i Stigamo och Hedenstorp. Per den 31 augusti 2017 var 62 mkr reavinster redovisade.

Kommungemensamma kostnader/intäkter redovisar minskade prognostiserade kostnader om -25 mkr jämfört med budget. Denna minskning hänför sig till bl a till att Kommunen har haft lägre kostnader för löneökningar (-9 mkr) och lägre kostnader för hyreskostnader (-30 mkr) än vad som var budgeterat.

lakttagelse

Vår analys av kommunens totala resultaträkning per 31 augusti 2017 samt prognos för 2017 i relation till motsvarande period föregående år och budget visar inte på några förklarade differenser.

I delårsrapporten redogör kommunfullmäktige/kommunstyrelsen inte för nämndernas prognostiserade avvikelser mot budget. Delårsrapporten hänvisar till en mer detaljerad

månadsrapport. Texternas innehåll i månadsrapporten bedöms vara konkreta och ger läsaren en förståelse för kommunens prognostiserade utfall på helår samt budgetavvikelse.

Balanskravet

Vi har granskat att Jönköpings kommun uppfyller balanskravet. Kommunen redovisar en balanskravsavstämning enligt kommunallagens krav i förvaltningsberättelsen under rubriken "Finansiell analys".

Resultatet för kommunen per 31 augusti 2017 är enligt resultaträkningen +325 mkr. Detta resultat har justerats med -6 mkr avseende reavinster på anläggningstillgångar.

Balanskravsresultatet för delåret uppgår till +319 mkr. Prognos för helår 2017 visar ett balanskravsresultat på +243 mkr vilket indikerar att kommunen kommer att uppfylla balanskravet på helår.

Nyckeltal

Soliditet

Per delåret 31 augusti 2017 uppgår kommunens soliditet till 57 % (56 %). Vid beräkandet av soliditeten undantar kommunen den upplåning kommunen svarar för avseende Jönköpings Rådhus AB. Anledningen till att man undantar upplåningen för koncernen Rådhus AB vid beräkningen av soliditeten är att kommunen vill ha ett soliditetsmått som är jämförbart över tiden.

Kommunen har i enlighet med RKR 17 de delar av pensionsskulden som är intjänad innan 1998 som en ansvarsförbindelse. Beaktas pensionsskulden som är en ansvarsförbindelse uppgår soliditeten i stället till 20 % (16 %). Soliditeten brukar generellt sett vara några procentenheter högre i delårsrapporten än vid bokslutet som en följd av att semesterlöneskulden är som lägst i augusti varje år.

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden av investeringar anger hur stor del av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som kvarstår när löpande driften är finansierad.

Självfinansieringsgraden av investeringar för den skattefinansierade verksamheten uppgår i augusti 2017 till 180 % (193 %). Prognosen för helåret 2017 är 74 % (101 %).

Efterlevnad av regelverk

Delårsrapporten ska omfatta både kommunen och kommunkoncernen. Dessutom bör uppställningen av delårsrapporten överensstämma med resultaträkning och balansräkning enligt RKR:s rekommendation för delårsrapporter. Vidare bör delårsrapporten innehålla väsentliga nyckeltal och jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år.

Jönköpings kommun upprättar sin delårsrapport för en period av åtta månader, vilket är inom den tidsperiod som KRL stipulerar.

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar samt finansiell analys. Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar samt finansiell analys för kommunen överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen. RKR har sedan 2014 en rekommendation avseende redovisning av delårsrapporter. Jönköpings kommun har upprättat sin delårsrapport i enlighet med RKR:s rekommendationer.

För att tydliggöra huruvida kommunens delårsrapport är i överensstämmelse med kommunallagen, lagen om kommunal redovisning samt RKR:s rekommendationer finns en tabell på nästa sida över ett antal lagkrav och rekommendationer:

Lagkrav/Rekommendation	Lagrum/ Rekommendation	Uppfyller?
Omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.	KRL 9 kap 1 §	Ja
Innehålla översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat.	KRL 9 kap 2 §	Ja
Lämna motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under föregående räkenskapsår.	KRL 9 kap 3 §	Ja
KF behandlat delårsrapporten.	KL 8 kap 20a §	Behandlas 2017-10-19
Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.	KL 9 kap 9a §	Ja
En balansräkning per den aktuella delårsrapportens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång.	RKR 22	Ja
En resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.	RKR 22	Ja

About Deloitte

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients’ most complex business challenges. To learn more about how Deloitte’s approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, LinkedIn, or Twitter.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.